

Λευκωσία, 18 Απριλίου 2003
(Ωρα: 22.00-22.30)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΓΥΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ**

*Επίσημο δείπνο το οποίο παρέθεσε
ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Τάσος Παπαδόπουλος
προς τιμήν του Προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
Πρωθυπουργού της Ελλάδος Κώστα Σημίτη
και της ελληνικής αντιπροσωπείας*

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Πρωθυπουργέ της Ελλάδος,

Εκ μέρους της Κυπριακής Κυβέρνησης, του πολιτικού κόσμου της Κύπρου και ολόκληρου του κυπριακού λαού, σας καλωσορίζω στην ευρωπαϊκή Κύπρο. Και για μια ακόμη φορά καταθέτω τις ευγνώμονες ευχαριστίες για την αποφασιστική προσωπική συμβολή σας, για την ενεργό συμπαράσταση της κυβέρνησής σας και για την ουσιαστική βοήθεια των πολιτικών δυνάμεων της Ελλάδος στην επιτυχή κατάληξη των κοινών προσπάθειών για προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ως Πρόεδρος της ανεξάρτητης, κυρίαρχης και ενιαίας Κυπριακής Δημοκρατίας είχα προχθές (16/4) το ιστορικό προνόμιο να υπογράψω στην Αθήνα τη Συνθήκη Προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτό το ιστορικό προνόμιο ήταν απότοκο των προσπαθειών όλων των προκατόχων μου Προέδρων (ζώντων και τεθνεώτων), της Βουλής των Αντιπροσώπων, της διαπραγματευτικής ομάδας, των κρατικών λειτουργών και πάνω απ' όλα του κυπριακού λαού, ο οποίος δέχθηκε αγόγγυστα τις θυσίες, γιατί κατέβαλε το τίμημα της προσαρμογής μας προς το κοινοτικό κεκτημένο. Προς όλους συλλογικά και στον καθένα ξεχωριστά, εκφράζω και επισήμως τις θερμές ευχαριστίες μου.

Η υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης σήμανε τον ευτυχή επίλογο μιας μακρόχρονης προσπάθειας και τον αισιόδοξο πρόλογο ενός νέου κεφαλαίου στην κυπριακή ιστορία. Καταλήξαμε σε έναν ευτυχή επίλογο, ύστερα από

πολλούς μόχθους, θυσίες, αγώνες και αγωνίες. Αναχωρούμε από τον αισιόδοξο πρόλογο με το όραμα ενός καλύτερου ευρωπαϊκού μέλλοντος για την Κύπρο και με την πίστη στην τελική επικράτηση της ειρήνης, στην κατοχύρωση της ασφάλειας και τη διασφάλιση της ευημερίας στο δοκιμαζόμενο για τρεις δεκαετίες κυπριακό λαό.

Μέσα από την οδύνη, την αγωνία και τα ερείπια που συσώρευσαν η τουρκική εισβολή και κατοχή, μπορέσαμε να οικοδομήσουμε ένα καλύτερο μέλλον, κρατώντας ζωντανή την ελπίδα και την ίδια ώρα να αγωνιζόμαστε για την εθνική και φυσική επιβίωσή μας.

Κατορθώσαμε την προσχώρησή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Απομένει τώρα να πετύχουμε και τη λύση του εθνικού μας θέματος, όχι με μια εύθραυστη και ετοιμόρροπη διευθέτηση, αλλά με μια ανθεκτική, λειτουργική, βιώσιμη και μόνιμη λύση, που να επανενώνει το λαό και τη χώρα μας και να καθιστά δυνατή την απρόσκοπτη εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σε ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τόνισα προχθές στην Αθήνα και επαναλαμβάνω και τώρα ότι προτεραιότητά μας ήταν και παραμένει η λύση του Κυπριακού. Το ιστορικό γεγονός της προσχώρησής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιβαρύνει ούτε ανακόπτει ούτε διακόπτει τις προσπάθειές μας να εργαστούμε και να συνεργαστούμε για τη λύση του προβλήματός μας.

Ισως, κάποιοι να πίστευαν ότι θα επαναπαυθούμε στην επιτυχία της ένταξης και στη συνέχεια θα μειώσουμε το ενδιαφέρον μας για τη λύση. Σφάλλουν. Πρώτιστο και κυρίαρχο ενδιαφέρον μας είναι η λύση του Κυπριακού μέσα στις παραμέτρους του Σχεδίου Ανάν.

Είναι λυπηρό το γεγονός ότι στην πορεία της Κύπρου προς την Ευρώπη, η τουρκοκυπριακή ηγεσία και η ίδια η Αγκυρα δεν επέτρεψαν τη συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων συμπολιτών μας. Η ειδικρινής επιθυμία και το πραγματικό συμφέρον των Τουρκοκυπρίων προσέκρουσαν στην αναχρονιστική νοοτροπία και στην επιζήμια αδιαλλαξία της ηγεσίας τους και της Τουρκίας.

Ο δρόμος, βέβαια, δεν έκλεισε. Παραμένει ανοιχτός και αναμένει τους συμπολίτες μας Τουρκοκύπριους να αφεθούν ελεύθεροι, να πορευθούν μαζί μας για να μπορέσουμε από κοινού να μοιραστούμε τα αγαθά της ένταξης στην Ενωμένη Ευρώπη και να οικοδομήσουμε ένα κοινό μέλλον, σε μια κοινή και επανενωμένη πατρίδα, στην αδιαίρετη και ενιαία Κύπρο μας, χωρίς τα τείχη και τις γραμμές του διαχωρισμού, χωρίς το στίγμα της μόνης διαιρεμένης χώρας.

Κύριε Πρόεδρε,

Από τη μεγάλη γιορτή της υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και από το αποψινό εορταστικό δείπνο

απουσιάζει ο Γιάννος Κρανιδιώτης, ο δικός σας και δικός μας άνθρωπος, ο φίλος σας και φίλος μας. Ο συνεργάτης σας και συνεργάτης μας που δεν πρόλαβε να δει και να χαρεί το ευτυχές τέλος μιας πορείας, για το οποίο ο ίδιος τόσο πολύ μόχθησε και αγωνίστηκε με πάθος, πίστη και όραμα.

Αν η ζωή συνεχίζεται μετά θάνατον, είμαι βέβαιος ότι η ψυχή του Γιάννου θα υπερίπτατο προχθές της Στοάς Αττάλου, ευτυχισμένη και γαλήνια για την εκπλήρωση του ονείρου του.

Κύριε Πρόεδρε,

Η επιτυχία δεν έχει ανώνυμους δημιουργούς, έχει επώνυμους συντελεστές. Μπορεί πολλοί να διεκδικούν την πατρότητα της επιτυχίας, σε αντίθεση με την αποτυχία που είναι ορφανή. **Αλλά η ιστορική αλήθεια είναι ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ήταν αδύνατη χωρίς τη δική σας προσωπική παρέμβαση, χωρίς τους δικούς σας προσωπικούς αγώνες, χωρίς τη βοήθεια, γενικά, της Ελλάδος.**

Σίγουρα, πολλοί συνέβαλαν στην επιτυχία της ένταξης σε όλα τα χρόνια της μακράς και επίπονης πορείας και σημαντική ήταν η συμβολή τους. Όταν, όμως, όλα και όλοι ελεγχθούν και αξιολογηθούν, όταν όλα και όλοι μετρηθούν και ζυγισθούν, **η επιτυχία της ένταξης θα έχει στο τέλος τη δική σας προσωπική ανεξίτηλη σφραγίδα.**

Κύριε Πρόεδρε,

Ερχεσθε σήμερα στην Κύπρο για να μεταφέρετε και προσωπικά το μεγάλο μήνυμα του ιστορικού γεγονότος της ένταξης. Και είσθε σήμερα στην Κύπρο για να διαβεβαιώσετε, ακόμη μια φορά, τον κυπριακό λαό ότι θα συνεχίσετε να βρίσκεστε δίπλα του και μαζί του μέχρι την τελική δικαίωση του αγώνα του.

Σημειώνουμε με συγκίνηση, κύριε Πρόεδρε, το συμβολισμό ότι ως Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου έχετε επιλέξει την Κύπρο ως πρώτη χώρα για να πραγματοποιήσετε τις επισκέψεις σας στις χώρες που υπέγραψαν τη Συνθήκη Προσχώρησης.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος σας καλωσορίζει και σας προσφέρει ως αντίδωρο τις ευχαριστίες, την ευγνωμοσύνη και την αγάπη της.

Σας καλώ όλους να εγερθούμε και να πιούμε εις υγείαν του Πρωθυπουργού της Ελλάδας και Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της κυρίας Σημίτη.

Ως ένα μικρό, συμβολικό δείγμα της αγάπης και της εκτίμησής μας, σας προσφέρουμε αυτόν το μικρό αυθεντικό χάρτη, που με την έλλειψη της

τεχνολογίας του παρελθόντος δείχνει την Κύπρο τόσο κοντά στην Ευρώπη. Με τη σημερινή τεχνολογία η Κύπρος είναι και κοντά, είναι και μέσα στην Ευρώπη».

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι,

Θέλω να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Παπαδόπουλο για τα όσα ανέφερα για μένα και θέλω να ευχαριστήσω τον κυπριακό λαό για την αναγνώριση προς τον ελληνικό λαό για τις προσπάθειες που κατέβαλε η Ελλάδα.

Βρίσκομαι στην Κύπρο με ιδιαίτερη συγκίνηση. Βρίσκομαι στη Μεγαλόνησο ως Πρωθυπουργός της Ελλάδος και ως Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το ταξίδι, όπως ακούσατε είναι ένα ταξίδι το οποίο πραγματοποιώ σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Πριν από κάθε Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επισκέπτεται τις πρωτεύουσες των κρατών – μελών για να προετοιμάσει το Συμβούλιο Κορυφής.

Μέχρι τώρα οι Πρωθυπουργοί επισκέπτονταν 14 χώρες (15 ήταν τα μέλη, τη δική τους, βέβαια, δεν την επισκέπτονταν!). **Εγώ είμαι ο πρώτος Πρωθυπουργός, ο οποίος θα επισκεφθώ 24 χώρες και η Κύπρος ήθελα να είναι ο πρώτος σταθμός.**

Και πιστεύω ότι αξίζει να είναι ο πρώτος σταθμός, άσχετα από τη σχέση που έχουμε η Ελλάδα και η Κύπρος. Αξίζει να είναι ο πρώτος σταθμός, διότι η Κύπρος αποτελεί μέλος της Ένωσης, όχι γιατί ήθελε η Ένωση να διευθετήσει κάποια πολιτικά θέματα, να διατηρήσει ισορροπίες, να ξεπεράσει τη διαίρεση.

- Η Κύπρος είναι ένα κράτος που έχει να παρουσιάσει ισχυρή οικονομία. Την πιο ισχυρή οικονομία από τα δέκα νέα μέλη.
- Ένα κράτος που έχει να παρουσιάσει εξαιρετική οργάνωση και διοίκηση.
- Ένα κράτος που έχει επιδείξει ένα μεγάλο επίτευγμα: Παρ' όλο που η Κύπρος ήταν τραυματισμένη από τον πόλεμο του 1974, κατάφερε χάρη στην εργατικότητα και το δυναμισμό των πολιτών της, χάρη στην ικανότητά τους να επουλώσει τα τραύματα, να επιδείξει εντυπωσιακές οικονομικές επιδόσεις.

- Και βεβαίως ήταν και όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση μία, ίσως η χώρα εκείνη, η οποία είχε τις καλύτερες επιδόσεις, ήταν πρωτοπόρος στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις.

Αλλά δεν ήταν μόνο αυτό. Είναι ότι αυτό που φαντάζει δύο μέρες μετά την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης ως κάτι αυτονόητο (διάβαζα σήμερα ότι είναι συνέπεια μιας περίπου φυσικής διαδικασίας, δεν είναι συνέπεια φυσικής διαδικασίας) δεν είναι αυτονόητο. Δεν είναι αποτέλεσμα ενός αυτόματου πιλότου, μια έκφραση που συνηθίζεται στην Ελλάδα. Είναι αποτέλεσμα προσπαθειών ετών πολιτικής, η οποία διακρινόταν από στόχο, από κατεύθυνση, από σχέδιο.

Ήταν, επίσης, αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η κυπριακή ηγεσία και εμείς αλλάξαμε τη «ρότα». Ακολουθήσαμε μια άλλη πορεία, εφαρμόσαμε μία νέα τακτική. Αποφασίσαμε, το στόχο που δεν πετυχαίναμε με άλλους τρόπους, να τον επιδιώξουμε με μια άλλη προσέγγιση. Και πετύχαμε.

Και επειδή η Κύπρος έχει όλα αυτά τα χαρακτηριστικά που ανέφερα και επειδή η πολιτική αυτή απέδωσε, παρά τις αντιρρήσεις που υπήρχαν, παρά τα εμπόδια τα οποία προσπάθησαν πολλοί να θέσουν, παρά το φόβο που καλλιεργήθηκε ότι ένα κράτος διαιρεμένο δεν μπορεί να είναι μέλος της Ένωσης, παρά τα εμπόδια που θέλησαν να δημιουργήσουν ορισμένοι, παρ' όλα αυτά, επειδή πετύχαμε, δείχνουμε ότι η χώρα αυτή έχει δυναμικότητα και μπορεί στην Ανατολική Μεσόγειο να είναι ένα κέντρο, ένα κέντρο επικοινωνιών, εμπορίου, ναυτιλίας, συνεργασίας, ειρήνης. Μία χώρα, η οποία εκπροσωπεί εδώ στην περιοχή επάξια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι φανερό η χαρά και η συγκίνηση όλου του Ελληνισμού, τόσο του ελλαδικού χώρου, όσο και της Κύπρου γι' αυτή την εθνική επιτυχία. Το όνειρο ετών, ο στόχος για τον οποίο εργάστηκαν με πνεύμα συνεργασίας και πλήρους ομοψυχίας οι ελληνικές και οι κυπριακές πολιτικές ηγεσίες επιτεύχθηκε.

Ο κ. Παπαδόπουλος αναφέρθηκε, όπως και εγώ, στο αεροδρόμιο της Λάρνακας στο Γιάννο Κρανιδιώτη, ο οποίος υπήρξε από τους εμπνευστές αυτού του εγχειρήματος. Και ο Γιάννος Κρανιδιώτης και πολλοί άλλοι βοήθησαν μετά. Η Κύπρος μπορεί τώρα να προσδοκά ότι, ανήκοντας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, θα επιτύχει ακόμη μεγαλύτερη ευημερία.

Αλλά μπορεί να προσδοκά επίσης -και αυτό είναι το σημαντικό- ότι η ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (γι' αυτό και την επιδιώξαμε) θα χρησιμεύσει ως καταλύτης για την επίλυση του πολιτικού προβλήματος, για την εξεύρεση μιας λύσης, η οποία είναι βιώσιμη και λειτουργική επί τη βάση των σχετικών αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

μια λύση που εξασφαλίζει τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων των πολιτών της.

Πιστεύω ότι μετά την ένταξη βρισκόμαστε πιο κοντά στο στόχο αυτό απ' ό,τι βρισκόμασταν πριν. Και θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας. Θα τις συνεχίσουμε μέσα στο ίδιο πνεύμα. Μέσα στο ίδιο πνεύμα της ειλικρινούς μεταξύ μας συνεργασίας, της ομοψυχίας, αλλά και το πνεύμα της συνεννόησης και το μήνυμα της φιλίας και το μήνυμα της συνεργασίας. Με την πειθώ των επιχειρημάτων μας.

Οποιαδήποτε ιδέα συζήτησης του Κυπριακού, πέρα από το πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών (όπως ειπώθηκε σε διμερές επίπεδο ή σε πενταμερές επίπεδο) είναι επικίνδυνες και απορριπτέες μεθοδεύσεις. Εκείνο το οποίο για μας είναι σαφές είναι πως η πρόοδος οφείλεται, γιατί σταθήκαμε σταθερά στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Αυτή η απόφασή μας ισχύει και για το μέλλον. Αυτό είναι το πλαίσιο της διαπραγμάτευσης.

Πιστεύω ακράδαντα ότι οι δύσκολες ημέρες του παρελθόντος πέρασαν και ότι η Κύπρος μπορεί να αντιμετωπίζει το μέλλον της με σιγουριά και ελπίδα. Το όραμά μας είναι μια Κυπριακή Δημοκρατία ελεύθερη, επανενωμένη. Ένα κράτος ευημερίας και δημοκρατίας. Ένα κράτος δικαίου, το οποίο θα σέβεται απόλυτα τα δικαιώματα όλων, τα δικαιώματα των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων και θα τους εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες. Ένα κράτος, όπως είπα πριν, προπύργιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ανατολική Μεσόγειο, μία γέφυρα ειρήνης μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Μέσης Ανατολής.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Υψώνοντας το ποτήρι μου, επιτρέψτε μου να σας ευχηθώ τη σύντομη και δίκαιη επίλυση του Κυπριακού, την επιτυχή ολοκλήρωση των διαδικασιών που θα ακολουθήσουν της υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης, την ομαλή ολοκλήρωση της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προπαντός την προσωπική σας υγεία και επιτυχία, καθώς και την ευημερία του κυπριακού λαού. Να σας ευχηθώ ένα μέλλον με ελπίδα και αυτοπεποίθηση για τον κυπριακό λαό. Στην υγεία σας.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να σας προσφέρω και εγώ ένα δώρο. Δυστυχώς, δεν έχω ένα δώρο ανάλογο εκείνου που μου προσφέρατε εσείς που έχει έτσι μια χροιά του χρόνου, η οποία δείχνει την ιστορία. Είναι θα έλεγα ένα δώρο, το οποίο θέλει να δείξει τη σχέση μεταξύ μας, την αναγνώριση της Ελληνικής Πολιτείας.

Θα μου επιτρέψετε επίσης να σας προσφέρω ένα δώρο με πιο προσωπική χροιά. Είναι μια συλλογή φωτογραφιών του άλμπουμ της Συνθήκης Προσχώρησης της Κύπρου. Η ιστορική στιγμή που υπογράψατε εσείς τη Συνθήκη, η οικογενειακή φωτογραφία με τους ηγέτες της Ευρωπαϊκής

Ενώσης, ανάμεσά τους και εσείς εκπροσωπώντας τον κυπριακό λαό και όλη η διαδικασία, μια διαδικασία ιστορική για την Ευρώπη. Μια διαδικασία που κατέλυσε τις διαχωριστικές γραμμές που υπήρχαν και δημιούργησε μια Ευρώπη, στην οποία συμμετέχουν όλα ή σχεδόν όλα τα κράτη της Ευρώπης. Ένα ενθύμιο προς βεβαίωση και πιστοποίηση του μεγάλου γεγονότος που ζήσατε στις 16 Απριλίου».